

Published monthly by
Slovenian National Federation
of Canada,
Edited by: Editorial Board
Address: 646 Euclid Ave., Toronto, Ont.
Canada

Subscription rates:
\$3 per year, 25c per copy
Advertising
1 column x 1" \$2.10

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

LETNIK XV. — VOLUME XV.

Toronto 1. November 1964.

ŠTEVILKA 11. — NUMBER 11. Schlessheimer Strasse 71, 71-8, Muenchen 13, Bundesrepublik Deutschland.

JESENSKI VIHARJI

Sredina oktobra je podarila zmedenemu svetu še ve zmene. V sovjetski Zvezi je komunistična stranka nenadoma zamenjala vodstvo, ne da bi bil kdo preje opazil kaka sumljiva znamenja. Niti dejstvo, da ena številka Izvestij ni izšla, ni vzbudila suma, da je zapčaten usoda Hruščeva. Komunistična stranka je znova dokazala, da je država v državi s svojimi postavami in svojimi tajnostmi.

V demokratskih državah je nekaj vsakdanjega, da se stranke in voditelji od časa do časa menjajo. Spremembe so včasih izraz osebnih nasprotij in političnih mahinacij, toda v glavnem imajo državljani vsaj nekaj besede in vpliva, kadar se primeri. V večini primerov, kot pri zmagi ene ali druge stranke pri volitvah, je tudi v glavnem znano, kako bo politika nove vlade v bodoče usmerjena, četudi družbene razmere velikokrat ne bodo dovolile, da bi stranke izpeljale vse svoj volilni program. V komunistični diktaturi pa so razmere manj jasne. Borba med poedinimi vrhovi stranke more biti kedaj bolj načelnega značaja in zamenjava na krmilu bo v takem primeru spremenila položaj na zunaj, more pa biti tudi samo borba za oblast in osebno uveljavljanje, ki zamenja osebnosti, drugače pa ne pomeni mnogo. Sistem komunizma, ki daje vso moč nosilcem važnih položajev v stranki, vodi tudi do zanimivega pojava, da je večina novih diktatorjev zrasla v senci onih, ki jih po uspešnem prevzemu oblasti obdolže zločinov, pri katerih so v večini primerov sami sodelovali. Tako je bil Hruščev Stalinov krvnik v Ukrajini in Brežnev, ki je trenutno v posesti najvažnejšega položaja, generalnega tajništva komunistične stranke, je bil po sem vizez Hruščevov protežiranec. Hruščeva krivda je v mnogem ponovitev istega, kar je Hruščev očital Stalinu — osebni kult. Vprašanje je, če je v diktaturi kaj drugega sploh možno.

Okoliščine spremembe v vodstvu komunizma dokazujejo, da se tudi komunizem ni mogel izogniti zakonitostim, ki jih sociologi opažajo pri vseh družbenih prevaritih. Zgleda — in okoliščine zadnje spremembe v vodstvu komunizma to potrjujejo, — da se je njegova najbolj krvava doba končala. Lenin in Stalin sta svoje tekmece še krvavo pospravljal, Hruščev pa je že znal najti znanje kake položaje, kjer so prenehali biti nevarni, ne da bi jih pobil ali podrgel procesu samoočistbe na javni razpravi. Tako taktika mu je v zunanji politiki zelo koristila in je dala več verjetnosti njegovemu zatrevanju, da vodi politiko mirnega sožitja. Kljub temu, da od tem pisanju še ni povsem jasno, kaj se bo zgodilo z njim, je bolj ali manj verjetno, da ga bodo izrili nikam na stranski tir, ne da bi mu sicer prizadeli kaj hujšega.

Zanimivo je bilo, da se je mnogo komunističnih strank postavilo za Hruščeva in zahtevalo pojasnilo, zakaj je bil odstavljen. Novi voditelji očitno razpolagajo z zadostnimi razlogi ali z zadostnimi drugačnimi sredstvi, da jim uspe pomiriti razburjene duhove. Istemu namenu je gotovo tudi služil uvodnik v Izvestijih, da priznavajo komunistični voditelji v Moskvi enakopravnost ostalih komunističnih strank. Stališče francoskih komunistov, ki se je izkristaliziralo prav pred Hruščevim padcem in je bilo morda tudi eden razlogov, da je Hruščev moral iti, je vsaj zaenkrat javno priznalo kot vodilo za medsebojne odnose komunističnih strank.

OB NARODNEM PRAZNIKU

Ob šestinštrideseti obletnici 29. oktobra 1918. leta obračamo Slovenci pogled nazaj v zgodovino. Casovna razdalja nam omogoča treznejšo in objektivnejšo presojo pomembnosti tega dne za nas Slovence.

Napravili smo velik, velik korak naprej v boju za ohranitev in nasproti ureditvi pogojev za neoviran narodni, politični, gospodarsko-socialni in kulturni razvoj, nasproči idealu "Zedinjenje Slovenije" naših

Celotno zadržanje novega vodstva je z malimi izjemami — grožnje Zapadu, če bo dobila Nemčija v tej ali oni obliki dostop do atomskega prožja — pomirljivo na vse strani. Diplomatski predstavniki Sovjetov so kar tekmovali v zatrevanju, da ne bo nobene spremembe v zunanji politiki. Pomirjevalne izjave in geste so dobili tudi komunisti na Kitajskem. Zaradi tega se vsiljuje vprašanje, če ni to samo doba zatišja, da se borba med voditelji dokonča z zmago enega, ki bo zopet dominiral sovjetsko notranjo in zunanjo politiko za določeno dobo.

Trenutno si delita oblast predsednik vlade Aleksij Kosigin, ki je bil zadnje čase edini podpredsednik in je vodil državno upravo med številnimi Hruščevimi obiski drugih držav ali drugih predelov Sovjetije, ter Leonid Brežnev, ki ga je Hruščev — vsaj videz je bil tak — sam določil za svojega naslednika. Po nekaterih poročilih, katerih zanesljivost je seveda težko preceniti, so zahtevali od Hruščeva, ki je bil na počitnicah, naj skliče nujno sejo stranke. Hruščev si ni maral pokvariti počitnic in je zahtevo odbil, češ da bo že sklical sejo, ko bo sam kot šef to hotel. Ne dolgo nato se je pojavilo 5 višjih oficirjev tajne policije, ki so ga prisilili, da se vrnil v Moskvo in se na seji zagovarjal. Pri glasovanju je dobil nezapudeno in novo vodstvo je bilo izvoljeno. Ker niso tuji diplomati v Moskvi opazili nikakega premikanja vojske ali povečane dejavnosti policije, sta morala spremembo podpirati vsaj tajna policija in vojska. Kako je bilo mogoče, da so vse tako dobro organizirali za Hruščevim hrbtom, bo ostalo verjetno vsaj zaenkrat še skrivnost.

Cepav nekateri opazovalci trdijo, da je Aleksij Kosigin predvsem tehnik, ki nima političnih ambicij in da je dejanska oblast že sedaj v rokah Brežneva, je skoraj vsem napovedati, da bo prej ali slej Brežnev sledil svojim predhodnikom in zopet združil oba položaja, če ga ne bo pri tem prehitel kdo drugi. Dvodajle se v zgodovini še nikdar ni obneslo za dolgo dobo — in zlasti še ne v komunizmu. Ko bo vodstvo komunizma v Sovjetiji zopet postalo monoliško, se bo šele pokazalo, kakšna bo bodoča pot komunističnega razvoja.

Nova atomska velesila

Kot da še ni dovolj presenečenj v komunističnem taboru, so komunisti na Kitajskem nekaj ur pozeje uspešno izvedli prvo razstrelbo atomske bombe, kar so zapadnjaki že nekaj časa napovedovali. S tem je postala komunistična Kitajska atomska velesila. Zapadnjaki so pripravljali narode v Aziji na ta dogodek že vnaprej, da bi preprečili prepah ter so poudarjali, da ena pokusna izstrelitev še ne pomeni vojaške premoči. Podobne izjave so sledile tudi po dogodku. Kljub vsem takim in podobnim izjavam pa jih verjetno le malo skrbi, ker more pomeniti poslabšanje že i-tak zelo slabih postojank Zapada v Aziji. Ena posledic te razstrelbe utegne tudi biti, da si bo komunistična Kitajska skrajšala dobo

očetov. Otrlesi smo se nemškega jarma, okrepili slovenstvo po večini slovenskega ozemlja, kulturno in gospodarsko napredovali. Toda vsega slovenskega ozemlja nismo zedinili in v novih razmerah v Jugoslaviji ni bilo tako mehko poslano ureditvi pogojev neoviranega razvoja slovenskega naroda, kot so naši predniki pričakovali. V tem smislu smo bili za ta prelomni, zgodovinski dan nepripravljeni.

Ob "zedinjenju" nismo imeli čakanja na pripustitev v Organizacijo Zedinjenih Narodov. Labouristi zopet na vladi

Angeški labouristi so komaj še izkoristili ugodno razpoloženje za svojo politično zmago, ki je bilo zelo njim v prid, ko je prejšnji konservativni predsednik vlade izročil krmilo države Humu. Hume je odlašal volitve, kolikor je bil mogel in, v kolikor je merjenje javnega mnenja zanesljivo, mu je uspelo zmanjševati razliko v priljubljenosti med volilci. Harold Wilson je zmagal s skromno večino 4 poslancev. Njegov kandidat za zunanjega ministra Gordon Walker je bil premagan, čeprav je imel 1. 1959 večino kakih 3.500 glasov. Če bi se oblast v Kijevu spremenila dan prej, je vprašanje, če Hume ne bi uspel s svojim manevrom. Znatno del volilcev pa je pri teh volitvah pokazal, da ni zadovoljen niti s konservativci niti z labouristi. Čeprav so liberalci izvolili le malo število poslancev, so vendar zbrali okrog 3 milijone glasov. Ker imajo labouristi tako majhno večino, si verjetno ne bodo drznili izpeljati večine svoje bolj radikalnega programa, ker je zelo možno, da bi na ta način izzvali zgodnje volitve. Ministrski predsednik Harold Wilson, ki je bil v povojni Atlejevici eden najmlajši britski minister v zadnjih 150 letih, in je pripadal k levemu krilu stranke, je sicer izjavil, da ga neznatna večina ne bo ovirala, da ne bi izpeljal svojega programa, ki vsebuje med drugim ponovno podpravljanje železne industrije, toda trenutne gospodarske težave (negativna plačilna bilanca) bodo verjetno zahtevale vsaj za nekaj časa njegovo polno pozornost. Vsekakor bodo Angleži sami kot tudi zunanji opazovalci z zanimanjem poslušali, kaj bo vseboval kraljičin govor ob začetku zasedanja parlamenta, iz katerega bo razviden vladni program.

Vihar tudi na cerkvenem zboru

Ko so cerkveni očetje začeli razpravljati o poglavju "Cerkve v sodobnem svetu", je uporabljal Westminsterki nadškof John C. Heenan tako duhovitost kot ostre izjave, da je izzval nezadovoljstvo s predlaganim besedilom. On njem je trdil, da je sestavljeno iz splošnih fraz, ki v stiku z današnjo stvarnostjo nič ne pomenijo in kateremu se bo ves svet smejal, če bo sprejeto, da se osnutki predlagajo, ki naj si poišče pomoč izvedenih laikov. Ti bodo znali sestaviti besedilo, ki bo dejansko obravnavalo sedanje težave vernikov v svetu v jeziku, ki bo vsem umljiv. Med drugim je dejal, da spada v zgodovino doba, ko je v angleščini in francoščini beseda klerik pomenila istočasno tudi izobraženo osebo in je v italijanski beseda idijot pomenila laika. Končni izid je bil, da je bilo besedilo vrnjeno komisiji, ki bo pripravila primernejši tekst za četrti zborovanje cerkvenega zbora spomladi 1965. Zaenkrat si prizadevajo organizirati delo zbora tako, da bi bil slovensko zaključen na binkoštno nedeljo, 6. junija.

CELJAN

čiste podobe in načrta "združitve enakopravnih in enakovrednih narodov" v novi državi. Preslišali smo popolnoma jasne besede Ivana Cankarja. Slovenska delegacija v "Narodnem večju" v Zagrebu ni imela nobenega narodno-političnega načrta ob ustvarjanju nove države, niti načrta za ureditev nove države. Danes vidimo, kako nam je manjkala takrat slovenska državna misel. Pomanjkanje odločnega narodno-političnega programa nas je slabo tudi ves čas boja za in proti centralizmu v kraljevski Jugoslaviji.

Na "zedinjenje" so bili pripravljeni le Srbi, a to v smislu Velike Srbije in centralizma, kar je razumljivo. Imeli so že svojo državno tradicijo, narodno-politične načrte in ambicije. Jugoslovska misel, kot "združitve enakopravnih in enakovrednih narodov" jim je bila tuja. Tuje jim je bilo tudi jugoslovanstvo Strossmayerja. Bilo je le nekaj izjem med "prečanskimi" Srbi.

Zgodovina obeh Jugoslovajev dokazuje, da niti prva, niti druga nista uresničili pogojev za neoviran narodni, politični, gospodarsko-socialni in kulturni razvoj Slovencev. Zgodovina Jugoslavije, zgodovina in vsebine raznih jugoslovanskih misli, zgodovina južnoslovanskih narodov in njih današnje nastojanje ne podpirajo nikakršnega upanja v tretjo Jugoslavijo. Upanje v tretjo Jugoslavijo je bilo upravičeno le v času, ko še ni bilo prve Jugoslavije.

Tudi razmere okrog nas so danes drugače. Mnogi se mislijo v kategorijah preteklosti. Mnogi še vidijo nevarnosti, ki so nam pretili leta 1918., kot da so še vedno popolnoma iste. Vendar je v Evropi prišlo do globokih sprememb. Vsakdanje življenje in vsakdanje novice jih seveda ne oznanjajo v takšni meri, da bi nam postale jasne. Tukaj je ideja povezovanja Evrope, ki že ni več le zgolj ideja. Tukaj je evropska zavest, ki se razvija. A ne le to, tehnični napredek, nova orožja, osvoboditve in nastopi bivših kolonialnih narodov, ki predstavljajo večino človeštva, silijo svet in stare "velike" narode, da kritično pregledajo svoje smotre, metode, pa tudi svojo moč, in iščejo boljše mednarodni red. Včasih se nihče ni brigal, razen prizadetih seveda, kaj se godi v Afriki. Pa je prišel čas, ko so gotovi dogodki že dali misliti širšemu krogu in zadobili širši političen pomen. Danes pa je že skoraj vsak premik najprimitivnejšega plemena sredi Afrike predmet svetovne pozornosti in to ne v smislu kakšnega raziskovalca primitivnih plemen, temveč v političnem smislu.

Ko se iz preteklosti, preko sedanjosti obračamo v bodočnost, nam izkušnje preteklosti narekujejo, da se moramo Slovenci pripraviti za bodočnost z jasnim narodno-političnim programom, da mora biti smoter takšnega programa le slovenska država, kajti le slovenska država, ki bo uresničila pogoje za neoviran narodni, politični, gospodarsko-socialni in kulturni razvoj slovenskega naroda, mu zagotovila ohranitev samobitnosti in prostor med narodi, ki mu pripada.

Obletnica narodnega praznika nas opozarja, da moramo imeti vero v svoj narod in vase. Če takšne vere ne bi bilo, tudi 29. oktobra 1918. leta ne bi bilo. Ničesar narodi ne dosežejo brez vere in volje. Tisti malodušni "praktično misleči" jugoslovani med nami naj pomislijo, da brez vere tudi do ustanovitve Jugoslavije ne bi prišlo, da so bili pred "zedinjenjem" časi, ko je bila misel na Jugoslavijo le "sanje, brez izgleda na uresničitev".

Naj nas obletnica narodnega

"Slovenska svoboda" — novo glasilo slovenske državnosti

1. avgusta 1964 je izšla v Muenchnu v Nemčiji 1. številka mesečnika "Slovenska svoboda". List ima format 35x25 cm in obsega 4 strani. Kot izdajatelj je naveden Konzorcij Slovenske svobode, uredništvo in prava sta na v Schleissheimer Strasse 71 8, Muenchen 13, Deutschland, tiska ga tiskarne Peter Belej. Letna naročnina znaša 10 DM.

List si je zastavil nalogo, boriti se za samostojno slovensko državo. Uvodni članek je naslovljen "Resnica in pogum". Članek "Pisatelji proti udbovcem razpravlja o zadevi z revijo Perspektive, ki je to poletje razburila duhove. Glasilo se spominja s kratkim člankom pok. dr. Vladka Mačka. Članek "Naša bodočnost" govori o problemu narodne države in o moralni upravičenosti do nje. Pisec citira jezuita Franza Printza, ki pravi v svoji knjigi Eigentum als Ordnungsmacht (München 1953) tole: Krščanska in demokratska država je od Boga hoteno zavetje pravnega reda in pravice, za katerega se boriti je naravnost sveta dolžnost vsakega pravega katoličana.

Članek "Kolonializem v imenu slovanstva" posrečeno ugotavlja, da sta SZ in FNJR (Češko-slovaška je verjetno po pomoti izpuščena) danes edini kolonialni državi poleg Španije in Portugalske, vse to seveda v imenu bratstva in edinosti. Eden izmed člankov nam pove, da je tudi med samimi člani SKS precej odpora proti Belgradu, zopet drugi nam razlaga dejavnost in teror UDB-e v Sloveniji. V posebnem članku se razpravlja o Kocbeku in njegovi vlogi v OF. Posebna stran je posvečena kulturi, o čemer tukaj ne bomo razpravljali.

V daljšem članku "Boj proti titovskemu totalitarizmu" odgovarja predstavnik Akcijskega odbora za neodvisno Slovenijo na stavljenja mu vprašanja. Dasi bo ta ali oni našel v listu kaj takega, s čimer se ne bo strinjal, dasi bodo nekatera vprašanja iz preteklosti ostala še dolgo ali morda za vse večne čase problematična, mora vsak pristav slovenske državne ideje priznati, da je list Slovenska svoboda eminentno delo. List je iskreno slovenski, socialno napreden, versko pozitiven, dasi brez pretiranega klerikalizma. Tiska se v okoliščinah, ki ne zahtevajo polnjenja stolpcev z izjavami vdanosti "novim domovinom", temveč ima vse možnosti, da presoja stvari z izključno slovenskega stališča. Ker izhaja v Evropi, ima mnogo možnosti, da pride v roke rojakom v domovini. Jezik je naravnost odličan in na vseh 4 straneh je bilo možno zaslediti samo 2 nevažni tiskovni napaki.

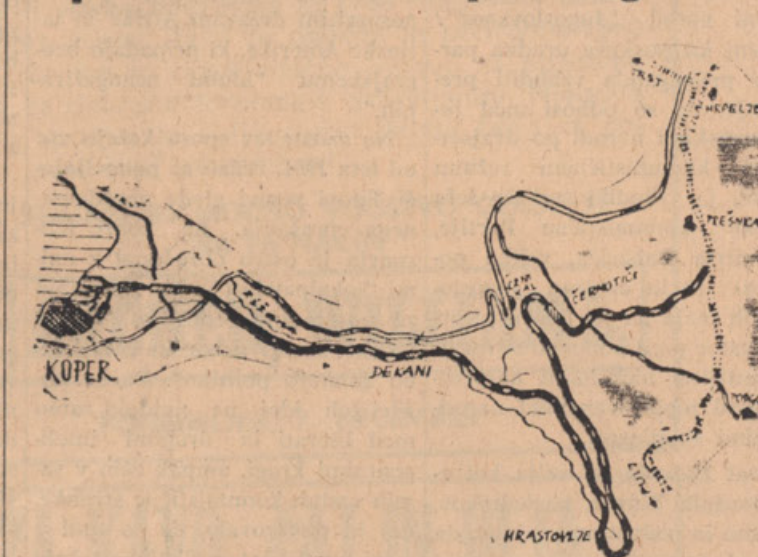
Slovenci po svetu, podprite novo glasilo in dopisujte vanj! Oliver

● Knjižni Rigas Gregorijanske univerze v Rimu navaja v 7. oddelku Spiritualia naslednja dela slovenskega jezuita p. Karla Vladimira Truhlarja: De experientia mystica, 1951 (pošlo); Antinomias vitae spiritualis, 1961 (L. 2.00, \$3.40); Structura theologica vitae spiritualis, 2. izdaja 1961 (L. 1.500, \$2.50) ter Problema theologica de vita spirituali laicorum et religiosorum, 1961 (L. 1.000, \$1.70).

praznika v emigraciji podžge k novemu delu za slovensko državo s pomnoženo vero, še posebej letos, ko smo dobili jasne dokaze, da je v domovini ideja svobode živa, da se slovenstvo ne po-da in da v domovini ideja slovenske države poganja globoke korenine.

M.J.R.

Koprsko železnico so pričeli graditi

Tako bo tekla koprška železnica. (Crtež ljubljanskega "Dela".)

Končno so pričeli graditi novo železnico, ki bo koprsko pristanišče navezala na progo Divača-Kozina-Pulj in tako na evropsko železniško omrežje. Ni dvoma, da bo s tem koprsko pristanišče pridobilo mnogo, ker je bilo težko obvladati naraščajoči tovorni promet po cesti; seveda ne bo proga tako kmalu dograjena, ker je težka, saj mora obvladati velik vzpon od morja na kraško planoto. Zgraditi bo treba tudi dva predora, med temi bo eden dolg 533 metrov (drugi 118) ter bo samo graditev tega predora zahtevala dobro leto časa.

Proga bo dolga nekako 32 kilometrov. Zgraditi bodo morali tudi most čez Rižano, na drugem mestu pa celo nekoliko premestiti strugo reke. Mnoga truda in časa bodo zahtevali tudi razni u-seki, v kraške skale, ki so potrebni, da bi proga ustrežala današnjim prometnim zahtevam.

Da bi se graditev proge odvijala hitreje, so delo razdelili med več podjetij. Podjetje "Primorje" iz Ajdovščine je prevzelo gradnjo 11 kilometrov proge, zaposlila bo 230 ljudi; podjetje "Slovenijacement" bo zgradilo 7 kilometrov proge. Poleg teh dveh slovenskih podjetij bo pomagalo pri graditvi tudi reško podjetje "Konstruktor".

Martin Kačur v italijanski

Pred kratkim se je na italijanskem knjižnem trgu pojavil prevod Cankarjevega Martina Kačurja, delo slovenskega rojaka profesorja Cirila Kutina, ki že dolga leta živi v Italiji. Delo je izšlo pri znani milanski založbi Rizzoli, ki izdaja med drugim svetovno znano zbirko žepnih izdaj "Biblioteca Universale Rizzoli" (16x10,5), podobno nemški Reklamki, in ki je prav s Cankarjem dosegla že kar zavidljivo številko 2100 zvezkov.

550 letnica Ptujске Gore

Kdo je ne pozna? Pisatelj Ks. Meško jo je ovekovečil v svojih spisih pod naslovom: Romanje na Goro. Sredi Ptujškega polja kraljuje. Vidna daleč okrog. Ti-soči in tisoči prihajajo leto za letom k Njej, ki si je izbrala ta lepi hrib za svoje bivališče. Sam sem poromal večkrat k Njej, prikrat ob roki svoje, sedaj že pokojne matere. Neizbrin spomini... Božja pot—začela se je pri Sveti Trojici v Slov. gorah. Pešali smo. Ves dan od 8. zjutraj do okrog 5. ure popoldne. Mi-mo Sv. Bolfenka, ob podnožju Sv. Urbana, skozi Ptuj, do Sv. Lovrenca in od tam na grič k Materi na Gori. Polna cerkev, gneča vso noč, pri mašah in pri obhajilni mizi. Gneča ob darovanju voščenihi votivnih kipov. In pa "vižarji", ki so vodili taka romanja! Može, ki so molili in med potjo tudi "pridigali", kako se naj vedemo kot romarji.... Res, lepi spomini! Koliko deset tiso-čev, ne, stotisočev je videla Mati, na "Crni gori", kakor kraj preprosta ljudstvo imenuje. Koliko solz, koliko uslišanj. Sam svetniški Slomšek je poromal k njej. Letos so obhajali slovesno 550 letnico te znamenite božje poti. Krasna gotska cerkev, krasen veliki oltar Milostne Gospe okrog katerega drse ljudje po koletih.... Cerkev so pozidali ptujski grofje in je zaščiten kot zgodovinski spomenik.

15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzetja je v cerkvi maševal ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik, naslednji dan, v nedeljo pa mariboski škof dr. Maksimilijan Drječnik.

tč.

ČASTNI ČLAN SNZ — PRVI KANADSKI LAIK AUDITOR

Stefan B. Roman

Kot prvi kanadski laik, ki je bil imenovan za laika-auditorja sedanjega zasedanja vaticanskega cerkvenega zbora, je znana slovaška osebnost g. Stefan B. Roman, predsednik družbe Denison Mines, ki proizvaja uran v Elliot Lakeu v Severnem Ontariju. Bil je eden vodilnih oseb pri lanskoletni veličastni proslavi obletnice bratov Cirila in Metoda, ki so jo Slovaki priredili v Torontu. Ob tej priliki ga je pok. papež Janez XXIII. imenoval za viteza-poveljnika reda sv. Gregorija. Družina Romanov se udeležuje v slovaški župniji Rojstva Marijinega v Torontu. Najstarejša hčerka obiskuje torjstarejši univerzo, mlajša pa Loretto Abbey, dočim so štirje sinovi še v farni šoli v Richmond Hillu.

SNZ v Torontu mu je podelila častno članstvo ob enem z dr. J. Kirschbaumom za proslavo 29. oktobra v letu 1963.

● Naši razgledi v Ljubljani so objavili 19. septembra v prevodu članek Gilberta Murija iz revije France Nouvelle (št. 984/64) o okrožnici Pavla VI. pod naslovom "Med umikom in razpravljanjem" ter podnaslovom "Pavel VI. je 6. avgusta 1964 objavil svojo prvo encikliko "Ecclesiam suam". Znašel se je v zagati med preteklostjo in prihodnostjo, ko si prizadeva uresničiti sen, da bi bil hkrati Pij XII. in Janez XXIII."

Pričevanja drugih:

POLOM TITOVEGA ŽIVLJENJSKEGA DELA

Globoke razpoke v jugoslovanski federaciji

Pod tem naslovom je ugledni švicarski tednik "Die Weltwoche" prinesel članek svojega dopisnika iz Beograda, dr. Karla Rauha, v katerem pravi:

"Ali se zdi poglavarju jugoslovanske Partije in države Josipu Brozu Titu, da njegovo — kot je sam često poudaril, "dejansko življenjsko delo", ne bo uspelo; da namreč napravi iz Slovencev, Hrvatov, Srbov, Črnogorcev, Bosancev in Makedoncev enotni državni narod "Jugoslovani"? Medtem ko poskuša uradna partijska propaganda vzbuditi prepričanje, da so odnosi med jugoslovanskimi narodi po dvajsetletnem komunističnem režimu idilični, je vzbudilo stališče šefa hrvatske komunistične Partije, Vladimirja Bakariča, veliko pozornost to in onstran jugoslovanskih meja ter na lepem razgrnilo zastor pred ponovno nevarno vzplamteli narodnimi nasprotstvi med jugoslovanskimi narodnostnimi skupinami.

Hrvat Bakarič, ki velja kot eden možnih Titovih naslednikov, je jasno in nedvoumno izjavil, da so med šestimi jugoslovanskimi republikami tako na političnem kot tudi na gospodarskem in kulturnem področju "osnovno različne težnje". Kakor se to že dalj časa dogaja v slovenskem in hrvatskem tisku, je Bakarič, poln bridkosti, pokazal na velike investicije v nerazviti južni Srbiji, v Črni gori in Makedoniji, katere morata nositi izključno visoko razviti republiki Slovenija in Hrvatska. Zagrebški partijski šef je, obsodil tudi izključitev Hrvatov pri važnih zunanepolitičnih odločitvah Beograda.

Kaj je na tem, da mora zdaj celo govornik Zveze komunistov Jugoslavije več ali manj odkrito priznati neuspeh komunistične narodnostne politike v večnarodni jugoslovanski državi, ki naj bi vendar bila edina sposobna, premagati stoletja stara nasprotstva "dialektično sintezo komunizma"?

Poleg zgodovinske zahodno-vzhodne kulturne razlike, ki je tudi "železni objem komunizma" ne more izbrisati od danes do jutri, so zedaj pač v prvi vrsti gospodarski vzroki, ki so ponovno vzbudili stara nasprotstva med šestimi jugoslovanskimi narodnostmi.

V obeh industrijsko in gospodarsko najbolj razvitih jugoslovanskih republikah Hrvatski in Sloveniji, na severu države, je bil lani narodni dohodek na prebivalca tri do petkrat večji kot v južnih republikah Srbiji, Črni gori in Makedoniji. Prek beograjskega proračuna podvzeta "izravnava" med "bogatimi" in republikami Severa in "revnimi" republikami Juga, nerazvitih siče ni zadovoljila, a je na drugi strani vnejevoljila razvite republike.

To "goljufanje za sadove lastnega dela" ni vzbudilo hude krvi samo med prebivalstvom Slovenije in Hrvatske, temveč je vodilo do hudih razprav med partijskimi voditelji. Toda Slovenci in

Hrvatje ne požirajo z grenkobo samo te "razvojne pomoči" v okviru lastnih državnih meja. Gospodarstvo teh dežel mora tudi nositi levji delež bremen, nastalih zaradi Titovih, iz zunanepolitičnih propagandnih vzrokov, zares široko deljenih podpor tistim nerazvitim državam Afrike in latinske Amerike, ki pripadajo beograjskemu "klubu neangažiranih".

Na zaostritev spora kažejo vse od leta 1961. redno se ponavljajoči Titovi pozivi glede narodnostnega vprašanja. Še konec februarja je ostro obračunal z onimi "lokalpatrioti", ki zahtevajo za posamezne republike "lastno vojsko, lastni denar in celo lastno zunanjo politiko". Da se nosilci teh idej ne najdejo samo med literati in drugimi inteligentnimi krogi, ampak celo v samih vrstah komunistične stranke, naj bi dokazovalo, da so tudi v sami partiji integralistične težnje zavirane po separatističnih tendencah.

S tem v zvezi je za "politične razlike" v Jugoslaviji tudi prav poučen rezultat raziskavanja o problemu "Marksizem in akademski mladina", ki ga je izvedel beograjski Inštitut za družbene vede: v nerazviti Bosni-Hercegovini se je izjavilo 70% študentov za marksiste. V Srbiji in Makedoniji je delež marksističnih študentov zrknil na 64%, dočim se na Hrvatskem priznava še 50% študentov in v severni Sloveniji celo samo 43% študentov k marksizmu.

Ne gleda na to, kako trudna in boleča je bila v drugih državah pot k narodni edinosti: v Jugoslaviji ni mogle niti trdo nasilje dveh diktatur, monarhistično-srbske in internacionalno-komunistične, pripeljati do tega, da bi se izravnala nasprotja med južno-slovanskimi bratskimi narodi. Titov poskus, da bi z izravnavo ostrih gospodarskih razlik premostil večslojna nasprotstva med njimi, je očitno vodil v novo poglobitev teh razlik.

● V angleškem prevodu so izšle pesmi Alojza Gradnika: Alojz Gradnik, Selected Poems. Uvod je napisal Janko Lavrin. Založila je prevod (48 strani) založba Calder v Londonu, tiskal pa Celjski tisk v Celju.

● Slovaki so dobili prevod Prešerna. Vitazoslav Hečko je prevedel znaten del Prešernovih pesmi (154 strani), ki jih je izdala slovaška založba lepe književnosti v Bratislavi kot 8. zvezek zbirke "Poeziia" pod naslovom "Struny lasky" (Strune ljubezni).

● Dr. Rudolf Trnjenik bo založil v Nemčiji knjigo: Mirko Rupel, Primus Trubar. Leben und Werk des slowenischen Reformators. Detusche Fassung von Balduin Saria. Če bo dovolj naročnikov, bo založil tudi ponatis Dalmatinove Biblije.

DVOJE POMEMBNIH PRIREDITEV V CHICAGU

I. V nedeljo 4. oktobra je bil prav pomemben dan za slovensko orlovstvo in katoliškega Sokola. Blagoslovljena je bila zastava slovenske orlovske zveze in sicer v cerkvi sv. Cirila in Metoda na 5000 S. Hermitage Avenue.

Slovesnost se je pričela ob 2. popoldne. Zastavo in trake sta blagoslovila preč. g. Vladimir Tarasevic in Dimitrij Kovalčik, oba OSB in sicer po obredu in v jeziku, ki je v rabi pri slovenskih narodih. Po blagoslovlitvi se je uvrstil spreved v cerkveno dvorano. Zastavo je nosila botrica gospa Gizela Hozianova.

V dvorani, ki je bila polna, se je razvil prisrčen spored razvija zastave. Najprej je spregovoril ing. Vladimir Richter, predsednik Zveze Slovenskega Orlovstva in katoliškega sokolstva. V nagovoru se je dotaknil tudi slovenske orlovske organizacije in njenega duhovnega ustanovitelja dr. Ev. Kreka. Omenil je tesno sodelovanje z slovensko orlovsko Zvezo in Česko-slovaškim Orlovom ter nastopi slovenskih Orlovov v Brnu in Pragi. Pozdravil je številne zastopnike slovenskega orlovstva, med njimi dr. Miha Kreka, Janeza Varška, prof. Janeza Severja iz Clevelanda ter zastopnike drugih slovenskih narodov in organizacij.

Ves spored je spretno vodil Slovenec dr. Ludvik Leskovar. Slovesnost razvija zastave, ki je umetniško delo in v katere nastavek so bili vloženi dragoceni spominki, je bila izredno prisrčna. Predsednik Zveze ing. V. Richter je po razvitu zastave izročil zastavo v varstvo Slovence ing. Jožetu Rusu. Ta je slovesko obljubil, da bo zastavo čuval in jo branil. Botrica zastave gospa Gizela Hozianova, poznana slovenska kulturna delavka v Chicagu je imela v resnici prisrčen nagovor. Povedala je, da je bila Orlica v Žižkih v Prekmurju. V Ljubljani ob orlovski manifestaciji je videla, da njen odsek še nima zastave. Pozneje se je odličila, da gre v Ameriko in z denarjem, ki ga bo zaslužila, kupi zastavo odseku Orlov in Orlic v Žižkih, Prekmurje. Toda diktatura Kralja Aleksandra I. je to preprečila. Slovenski Orel je bil razpuščen in orlovski mladina ni hotela v kraljevskega Sokola. Čudno naključje, morda božja previdnost sama ji je sedaj dala priložnost, da botruje zastavi Slovenskega Orla in katoliškega Sokolstva. Polžila je znaten prispevek za novo zastavo. Vsi smo bili v resnici ganjeni.

Sledili so pozdravi zastopnikov različnih orlovskih organizacij in članov kat. poljskega Sokola. Vsi so naglasili dejstvo, da se ta proslava vrši v znamenju 1100 obletnice prihoda svetih bratov Cirila in Metoda med slovanske narode. Prav iskren in globok je bil pozdrav zastopnika Slovencev, ki jih je bilo izredno veliko, dr. Miha Kreka. Z orlovskim pozdravom Bog živi je pričel in nato razvil globoko misel, da ta slovenski orlovski pozdrav vsebuje prav vse. Ves pro-

gram in vse najboljše za duhovno in narodno rast naroda.

Slovence so v orlovskem krogu zastopali: dr. Stanko Mašič, ki je podpredsednik Zveze, ing. Jože Rus, ki je zastavonaša nove zastave, Mirko Geratič, gospa Gizela Hozian, botrica zastave in gospa Krampačeva.

II. Nedelja 11. oktobra je bil zopet izreden dan za slovensko naselbina v Chicagu in za Slovence v bližnji in daljni okolici. Guverner Kerner je proglasil nedeljo 11. oktobra za Slovenski Dan in priznanje zaslug, ki so jih stekli slovenski naseljenci tekom časa za Chicagu.

Slovenski Radijski Klub, ki ga že 14. leto vodita dr. Ludvik Leskovar in njegova žena Corrine, je pripravil za to priliko prav

lepo slovesnost z bogatim programom v Sokol Havliček Hall na Lowndale ulici.

Kakor vedno vsa zadnja leta, je bil tudi ta dan prav slovesen dogodek za Slovence in v ponos slovenski naselbini. Dvorana je bila polna prav tako tudi galerija.

Pri pozdravu ameriške in slovenske zastave so sodelovali letos prvič zastopniki Českoslovaškega Orla in Slovenski Orli. V krogih so bili na dora za Českoslovaškega Orla ing. V. Richter, od Slovencev pa Stanko Mašič, ing. Jože Rus in Mirko Geratič. Za mnoge Slovence, bivše Orla je bil to pomemben gododek.

Bogati program, ki ga je spretno vodil predsednik SARC dr. Ludvik Leskovar, je bil izredno pester. Nemogoče se je spuščati v podrobnosti. Ni prostora. Navedemo naj le glavne točke: Gdč. Milica Medvedova je prebrala v angleščini in nato v slo-

venščini odlok guvernerja O. Kernerja o Slovenskem dnevu. Sledile so pevske točke Mladinskega zbora fare sv. Stefana pod vodstvom p. Vendelina, nastop moškega zbora France Preseren, ki ga vodi prof. Frank Kubina, prisrčna in navdušeno pozdravljena sta bila nastopa Marije Fišinger in operne pevke Gloria Lind, ki je navdušeno povedala, da je njena mati Slovenka, rojena v Borovnici. Obe pevki sta občinstvo navdušili. Morali sta dodati še k določenim pevskim točkam. Ni treba posebej omenjati, da so veliko doprinesli plesalci SARC. Sami mladi fantje in dekleta. Vidimo vedno nekaj novih obrazov. Dobro znamenje! Novi ljudje stopajo na mesta onih, ki so odšli v "zakonski jarem". Prav lep je bil nastop pod naslovom Slovenjam Hootenanny. Nekaj, kar nas

(Dalje na četrti strani

4. stolpec spodaj.)

G. GEORGE BEN, kandidat za kontrolorja pri občinskih volitvah v Torontu. Slovenskim volilcem v metropoli kandidata, ki je slovaškega rodu, toplo priporočamo.

CANADA

UČIMO SE ANGLEŠČINE ALI FRANCOŠČINE

Zelo je važno da se čimprej in čim bolj naučite jezika, ki se govori v deželi v kateri ste se odločili da živite — to je angleščino ali francoščino. Ta cilj je življenjske važnost za vaš uspeh in srečo v Kanadi.

- Z znanjem angleškega ali francoskega jezika vam bo veliko lažje pridobiti prijateljstva, urejevati vaše zadeve v trgovinah in uradih in izkoristiti prednosti, ki so vam na razpolago kot članu vaše družbe.
- če znate angleški ali francoski jezik bodo vaše sposobnosti in izkusta veliko večje vrednosti vašemu delodajalcu —
- napredovanja v raznih vrstah služb v veliki meri odvisi od tega kako gladko znate govoriti, čitati in pisati v angleškem ali francoskem jeziku —
- če imate dobro znanje angleščine ali francoščine, vam bo veliko lažje izkoristiti razne tehnične tečaje za izboljšanje vaše poslovne sposobnosti —
- morate imeti zadostno znanje angleškega ali francoskega jezika če hočete postati Kanadski državljan.

Večerni tečaji za angleški ali francoski jezik so vam na razpolago v večini mest. Za informacije o teh tečajih se obrnite na ravnatelja šole v vašem kraju, na najbližjega zastopnika za državljanstvo in vseljenje (Citizenship or Immigration Officer), na vašega duhovnika ali pa na ta časopis.

Zakaj se nebi vpisali še danes?

Rene Tremblay

Minister of Citizenship and Immigration

A za ACADIAN

prvi na listi

(za pivce, ki vedo, kaj je dobro)

Tajnost ACADIANOVE mehkobe in okus, ki zadovoljuje, leži skrita v zgodovinski dolini Annapolis v Novi Škotski.

Tukaj, na bogatih podočjih doline raste zrnje, ki je zelo dobre vrste.... ter ga hvalijo mojstri križanja.

Cista in prozorna voda, ki izvira iz globokih podzemskih studencev sveža in leden mrzla.

Pivci whiskeya, ki vedo (in pivci brinjevca tudi), vedno vprašajo po ACADIANU.

Poštavite ACADIANA še danes na prvo mesto na vaši listi.

ACADIAN DISTILLERS
BRIDGETOWN, NOVA SCOTIA

4 SEASONS

ACADIAN

4 SEASONS CANADIAN WHISKY

5 let star Kanadski whisky

PORT ROYAL

ACADIAN

PORT ROYAL CANADIAN WHISKY

6 let star Kanadski whisky

Signature

ACADIAN

ACADIAN Signature CANADIAN WHISKY

8 let star Kanadski whisky

OLD VIC

ACADIAN

OLD VIC LONDON Dry Gin

Med Slovinci

Toronto

● **Sofoklejev: Kralj Oidip** bo 29. novembra 1964 ob 5. pop. v Slov. Cerkv. dvorani na Manning Ave.

Igralci "Slovenskega gledališča" vas vabimo na to starogrško klasično igr. S to vprizoritvijo nastopamo deseto obletnico gledališkega ustvarjanja v Torontu.

Upamo, da nam bo dano vprizoritvijo v tej sezoni še:

Cronin: *In Jupiter se smeje*
Goldoni: *Krčmarica*
Gogolj: *Zenitev*
Mrak: *Proces ali*
Eliotov: *Umor v katedrali*

Točne datume vprizoritv vam bomo sproti sporočali.

Obiskujte predstave "Slovenskega gledališča".

● **Na občnem zboru "Kanadske Federacije Etničnega Tiska"**, ki je bil od 22. do 25. oktobra v Torontu je bil pri volitvah v glavni odbor za naslednje dve leti za enega direktorjev izbran delegat našega lista g. V. Mauko, predsednik je postal G. Dojak (čeh) iz Winnipeg, I. podpredsednik je (Poljak) g. F. Glogowski. Med direktorji je tudi častni član SNZ (Slovak) Dr. J. Kirschbaum.

Na programu so kot govorniki nastopili Ont. pokrajinski tajnik in minister za državljanstvo, (kateremu je bilo podeljeno častno članstvo v torontskem klubu), g. J. Yaremko MPP, Q.C., kot zastopnik ontarijskega premiera g. J. Robartsa, zvezni minister za vseljevanje in državljanstvo, g. Rene Trambly (MP), minister Sharp (M.P.) ter zastopniki in tajniki drugih ministrov. Organiziran je bil tudi panel razgovor z ministri in seja z komisijo za dvojezičnost in dvojno kulturo.

Občni zbor je bil zaključen z izletom v Niagaro.

● **Nove orgle v slovenski cerkvi.** — Zupnijska cerkev Brezmadežne v New Torontu si je oskrbel v preteklih mesecih orgle. 26. septembra zvečer je bila njih slovenska blagoslovitev, združena s koncertom. Orgle je blagoslovil č. g. Armstrong, pečovodja St. Michael's Cathedral Choir School v Torontu. Orgelski koncert je izvajal g. Brian Rae, organist torontske stolnice; pevski del koncerta pa so izvajali: cerkveni pevski zbor Brezmadežne pod vodstvom č. g. Fr. Sodje in solista g. Miro Mesesnal in g. Blaž Potočnik.

Koncerta se je udeležilo lepo število Slovencev iz Toronta.

● **Vprizoritve Bavlavčkov.** — V soboto 31. oktobra je slovenska šola Marije Pomagaj vprizorila pravično igr. s petjem Bavlavčki. Ta mladinska igra je najnovejšega datuma in je dočkala svojo krstno predstavo prav med nami v Torontu. Igra so ponovili še v nedeljo popoldne. Bavlavčki so delo Mirjam Tozonove in skladatelja Matije Tomca.

Igra — trajala je nad dve uri — je zahtevna za režiserja, scenografa, glasbenega direktorja in za igralce ter pevce. Režijo in sceno je imel v rokah g. Vilko Čekuta. Glavna skrb ter priprava pevcev in igralcev pa je sodelovala na ramah č. g. Toneta Zrneca, ravnatelj šole. Glasbeni del je izvajala na klavir ga. Božena Naughton.

Kdor je igr. gledal, je z občudovanjem zdr našo slovensko mladino na odr in bil hrkati iskreno vesel. Otroci so peli in nstopali z dovršeno besedo, kretanja ali stopinja je bila stoprocentno gotova.

Naj izrazito tu zahvalo ravnatelj in učiteljstvu, ki uvaža slovenske otroke v umetnost odr. Njim iskrene čestitke, ker so se lotili tako zahtevnega dela in ga na odr uresničili z veliko natančnostjo in s premmognimi posrečenimi podrobnostmi. Predsem pa naše čestitke mladim slovenskim pevskim in igralskim talentom!

Chicago

● **Poroki.** Poročili so se Dušan Skamperle in Margat Scentesi ter Pavel Lenassi in Ana Premrl. Mnogo sreče in obilico božjega

žegna na skupni življenjski poti od začetka pa prav do zadnjega diha!

● **40 urna evharistična pobožnost** je bila 4, 5, in 6. oktobra. Vodil jo je dr. Jože Gole, profesor na Sacred Heart Seminary, Milwaukee.

● **Clani Save** — naši slovenski dijaki — so imeli svoj sestanek v Ewanstonu. Predaval je preč. g. dr. P. Krajnik.

● **Macedonci** so proslavili v nedeljo 11. oktobra na banketu spomin padlih borcev za svobodo Macedonije. Glavni govornik je bil urednik Macedonian Tribune Borislav Ivanoff. Prireditev je bila v Ambassador Hall.

● **"This is Slovenia"**. Kaj bi kupili za Božič in kaj bi dali za spomin na rojstni dan? Naročite lepo knjigo "This is Slovenia". Prav lepa knjiga z premmognimi slikami iz Slovenije. Zadnji čas je, da jo dobite. Bo kmalu pošla. Pišite po njo na: Mirko Geratich, 2737 W. 16 St. Chicago 60608, Ill. Cena broširani knjigi \$3.00.

● **60 letnica blagoslovitve temeljnega kamna** cerkve Sv. Stefana. V ta spomin bo cerkveni pevski zbor fare Sv. Stefana priredila spominski koncert v nedeljo 29. novembra ob 3. popoldne v farni dvorani. 60 letnica blagoslovitve temeljnega kamna je tako velik zgodovinski dogodek za Slovence v Chicagu, da je prav, da prav vsak Slovenec, stari ali novi naseljenec, pride na ta koncert. Pokažimo hvalnost pionirjem, ki so ne oziraje se na težave, pomagali graditi bivališče živemu Bogu v presv. Evharistiji med Slovenci.

CLEVELAND

● **"Veseli Slovenci"**. Orkester "Veseli Slovenci", ki ga vodi g. Dušan Maršič, je v soboto 3. oktobra nastopil na velikem tradicionalnem vinskem festivalu, ki se vrši vsako leto v Put-in-Bay pri Sanduskyju ob jezeru Erie zapadno od Clevelanda.

● **Vinske trgatve.** V soboto 3. oktobra zvečer se je vršila vinska trgatve v Slovenskem domu na Holmes Avenue, v nedeljo popoldan 4. oktobra pa na Slovenski pristavi.

● **Koncert Glasbene Matice** V nedeljo popoldan 4. oktobra je priredila Glasbena Matica koncert v farni dvorani pri Mariji pomočnici na Neff Road.

● **Družabni večer DSPB Tabor.** DSPB Tabor v Clevelandu je pripravilo v soboto zvečer 10. oktobra lep družaben večer s kolina, godbo in plesom, ki so se ga udeležili člani in prijatelji v velikem številu in je prinesel sedemsto dolarjev in invalidski sklad zveze.

● **Smuška skakalnica na pristavi** Delo na smuški skakalnici na Slovenski pristavi, ki jo gradi skupina slovenskih fantov iz Clevelanda in ki bo največja smuška skakalnica v Ohio, lepo napreduje. Dobiček nedeljskega popoldneva na pristavi 11. oktobra je šel za stroške gradnje skakalnice.

● **Radijski večer.** Slovenska radijska oddaja "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" je proslavila enajstletnici svojih oddaj z "Radijskim večerom" v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju v soboto 17. oktobra. Zabavnemu sporedu, pri katerem so sodelovali gospodje Milan Pavlovčič, Rado Menart, Pavle Borštnik, "Veseli Slovenci", pevci Edi Kenik, June Price in Cecilija Valenčič ter plesna skupina "Kres", je sledil ples. Obisk in razpoloženje sta bila odlična.

● **Spominska maša.** V nedeljo 18. oktobra se je ob osmih zjutraj darovala v cerkvi sv. Vida spominska maša ob prvi obletnici smrti pokojnega msgr. Matije Škerbca.

● **45 letnica Slovenskega doma.** V nedeljo 18. oktobra se je vršila proslava petinštirideset letnice Slovenskega doma na Holmes Avenue. Slavnostnega banketa se je udeležil tudi župan

Hiše z 2—3—4 spalnicami v našem. Ceneje kot stanovanja. Vključujoče brezplačno parkiranje. Gradbenik kosi travo, čisti sneg in oskrbuje hiše. Krasna okolica, na vzhodu Toronta, nasproti vode, Državne, privatne in srednje šole. Privatna obala. Od \$99.50 na mesec naprej. Kličite gradbenika po telefonu na 366—2115.

mesta Clevelanda Ralph Locher.

● **20 letnica katastrofe.**

24. oktobra je minilo dvajset let, kar je slovensko naselbino na St. Clairju zadela grozna nesreča, ki jo je povzročila eksplozija plinskih tankov družbe East Ohio Gas Co. Zgorelo je veliko hiš na šestdeseti in enainšestdeseti cesti. Bilo je preko sto mrtvih in preko dvesto ranjenih. Škodo so ocenili nad deset milijonov dolarjev. Za obnovo razrušenega dela neselbine se je veliko trudil pokojni Anton Grdina.

● **"Kovačev študent"**.

V nedeljo popoldan 25. oktobra je podal cerkveni pevski zbor "Ilirija" pri fari Marije Vnebozete v tamkajšnji dvorani pevsko igr. "Kovačev študent".

● **70 letnica KSKJ**

V nedeljo 25. oktobra se je vršila proslava sedemdesetletnice Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, bratske podporne organizacije. Dopoldne se je vršila zahvalna sv. maša pri sv. Lovrencu, popoldan pa banket s sporedom v narodnem domu na osemdeseti cesti.

"ILIRIZEM" ALI MALOMARNOST

Kdor le količjak bere razne časopise in revije, ki izhajajo v zamejstvu, mora pripoznati, da je jezik teh publikacij zelo nečist. Opaža se zelo "velik vpliv" srbo — hrvaščine; odnosno si pisci teh časopisov in publikacij iz malomarnosti "izposojajo" razne besede iz srbo — hrvaščine. Kaj takega seveda ne bi bilo treba delati, ker imamo mi svoje lepe domače izraze za take "izposojenke".

Tu ne gre za neke "teške" znanstvene pojme (bizantinci takih izrazov tako in tako nimajo.) Gre se za navadne besede iz vsakdanjega življenja in politike. Naj navedem par takih "diščih" ovetk:

"Došla" je vest.
"Pokret"....
"Granica"....
"Deca"....
"Nezavisna"
"V Početku"
"Vojska"
"Potrošila"

Tu sem navedel samo malo število besed, ki sem jih našel po naših časopisih in revijah v zamejstvu. Ni čuda, da je rekel neki profesor v Ljubljani, da je slovenščina danes eden najbolj nečistih slovenskih jezikov. Po čigavi krivdi? Največ smo krivi mi sami, ker ne čislamo dovolj naših narodnih svetinj.

Po drugi strani pa so krivi tega naši zatiralci, ki imajo namen uničiti slovenski narod in slovenski jezik.

Zanimivo je, da Hrvatje in Srbi niso "padli" pod vpliv slovenščine; kaj takega še nisem zasledil ne v emigraciji in ne v Jugoslaviji.

Zeleti, bi bilo, da naši pisci v emigraciji v bodoče malo bolj pazijo. Vsaj v svobodnem svetu, ko živimo brez kakšnega pritiska od "zgoraj", bi lahko pisali lepo čisto slovenščino, pa naj si bo to čisto navaden časopis ali revija ali leposlovna knjiga.

— Karantanec

NOVICE

● **Tito se je na svojem nedavnem potovanju iz Ljubljane v Zagreb ustavil v Ptetrijah in si ogledal znameniti kartuzijanski samostan in staro gotiko cerkev.**

● **V Trstu je na drugem koncertu simfoničnega orkestra sodelovala slovenska pianistka Dubravka Tomšič iz Ljubljane.** Izvajale je skladbe Čajkovskega, Musogorskega in Sibelija.

● **20. oktobra je umrl v 90 em letu starosti 31. predsednik ZDA Herbert C. Hoover.** Kot osemlen je bil revna sirota, s štiridesetimi leti pa svetovno znani inženir in milijoner. Predno je postal predsednik, je vodil mnogo humanitarnih progamov med

V vseh pravnih zadevah se lahko z zaupanjem obrnete na novega slovenskega odvetnika in notarja.

Naslov:

ANTONY AMBROŽIČ
Barrister, Notary Public
714 College St., Toronto, Ont.
Telefon: LE. 1-0715

POZOR ROJAKI!
POTUJETE SKOZI RIM V DOMOVINO?

Sprejem na letališču ali železnici, ogled Rima, prenočišče, domača hrana itd. vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

Vinko A. LEVSTIK
Director in lastnik

Hotel 'BLED' in **Hotel-Penzion 'DANILO'**
Via S. Croce in Gesuralemme 40, Roma, Tel., 777—102

Via L. Luzzatti 31 Roma, Tel., 750—387

Izrežite in shranite! Pišite mi za cene in prospekte!

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM V VSEH NEPREMICNINSKIH, DRUŽINSKIH IN PRAVNIH ZADEVAH NA:

278 Bathurst St., Room 4, Toronto, Ont. — Empire 4-4004

CARL VIPAVEC

SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

"Zakaj naj gradim moj dom to zimo?"

Tu je eden dober vzrok!

\$500.00 v denarju

Vi dobite \$500.— v gotovini

Da pomaga kanadski gredbeni industriji v zimskih mesecih, zvezna vlada spet nudi plačilo \$500.— v gotovini vsem, ki grade ali kupijo pozimi zgrajene domove za lastno uporabo.

Kaj je pozimi zgrajeni dom?

Pozimi zgrajem dom po tem načrtu je tak ki še ni zgrajen preko tramov pritičja pred 15. novembrom, in je dokončno dogotovljen do 31. marca 1965.

Kako se morate ravnati?

Preprosto. Dobite si vprašalno polo ("Application for Certification form") od delovnega urada ali Central Mortgage and Housing Corporation urada, izpolnite jo in odposlite v najbližji CMHC urad. Če želite, vas stavebnik to lahko uredi za vas. Popolne informacije o programu so priložene vprašalni poli.

Odložite se sedaj

Obiščite vašega stavebnika in uredite z njim vse tako, da bo vaš dom zgrajen pozimi. Pomagajte si sami do \$500.— v gotovini in pomagajte istočasno kanadski gradbeni industriji, da bo produktivna skozi vso zimo.

Lansko zimo je bilo več kot 28.000 domov postavljeno po tem načrtu.

Objavljeno po nalogu g. Allan J. MacEachern, ministra za delo, Kanada.

W B-165A

STORITE SEDAJ!

Naj bo vaš dom zgrajen pozimi!

vojno in po vojni. L. 1928 je z lahkoto zmagal nad prvim kandidatom, ki si je drznil kandidirati za predsednika ZDA Alfredom Smithom, toda pri naslednjih volitvah je zmagal Franklin D. Roosevelt. Pozneje je vodil več komisij, med njimi komisijo za reorganizacijo državne uprave.

● **Po 12. letih so na letošnji olimpiadi v Tokiju atleti ZDA osvojili več medalj kot sovjetski.** Zmagali so celo v vztrajnostnih športih — v teku na 5.000 m in 10.000 m. V plavanju so postavili 10 novih svetovnih rekordov.

● **Knjižna založba J. Wiley v ZDA pripravlja izdajo slovenskega akademika dr. J. Plemlja o Riemanovih in Kleinovih problemih.**

MNOGO TUJIH TURISTOV V SLOVENIJI. V juliju je Slovenijo obiskalo 81.000 inozemskih turistov, ki so dali 250.000 prenočitev, to pomeni 24 odst. več kakor v lanskem juliju. Največ je bilo Avstrijcev glede na pre-

nočitve (62.250 oziroma 16 odst. več kakor lani). Nočitve gostov iz Zahodne Nemčije so se povečale za 14 odst. na 56.300, iz Nižozemske za 53 odst. na 29.000 iz Italije za 25 odst., na 21.060, iz Velike Britanije za 68 odst. na 17.170, iz Švedske za 125 odst. na 14.325, iz Francije za 14 odst. na 11.280, iz Belgije pa za 48 odst. na 8.330. Švicarjev je bilo letos manj, število nočitev se je znižalo za 31 odst. na 2.060, Američanov za 4 odst. manj, in sicer je bilo 5500 njihovih nočitev. Gostje iz Češkoslovaške so v juliju dali 4-krat več nočitev kakor lani, vsega 4230.

Slovenski predavatelj na kriminološki konferenci

26. septembra t.l. je bila v Clevelandu skupna konferenca sociologov, psihologov in kriminologov iz Western Reserve University, Case Institute of Technology in Cleveland Board of Education. Strokovnjaki so razpravljali o delu in metodah za

STALNO GLEJTE V BODOČNOST

MLADOST IZKUŠENOST STALNOST

BILL ARCHER

Bill Archer je kot sposoben in močan govornik napravil velike doprinose za časa njegovega dela v mestnem svetu. Dajal je odlično in podrobno delo v odboru ter je razvil močno osnovo za pozitivne akcije za dobrobit torontskih državljanov. Njegovo močno vodstvo in volja služiti dajeta željo za ponovno izvolitev 7. decembra!

ZA STALNO IN MOČNO VODSTVO GLASUJTE NA TA NAČIN

X ARCHER, WILLIAM L.

PONEDELJEK, 7. DECEMBER

ZA KAVO, ČAJ IN OLJA NI VEČ CARINE

in se po najnovejših carinskih odredbah lahko sedaj pošilja iste v neomejeni količini.

Zavoj št. 113 \$5.90 2 kg. kave Minas	Zavoj št. 135 \$11.15 5 lbs. kave Santos 5 lbs. riža Carolina 5 lbs. sladkorja 5 lbs. testenine	Zavoj št. 144 \$18.85 5 kg kave 3 kg riža 1/2 kg popra 1/2 kg čaja Ceylon
Zavoj št. 118 \$6.40 2 kg. kave Minas 1 kg sladkorja	Zavoj št. 126 \$12.90 3 kg kave 3 kg. sladkorja 3 kg riža.	Zavoj št. 158 \$20.90 10 lbs. kave 10 lbs. sladkorja 10 lbs. riža 10 lbs. testenine
Zavoj št. 136 \$11.25 4 kg kave Minas 1/2 kg. riža	Zavoj št. 121 \$7.30 3 lbs. kave Santos 3 lbs. riža Carolina 3 lbs. sladkorja 3 kocke	Zavoj št. 132 \$14.30 4 kg kave Santos 0.30 kg čaja Ceylon 0.20 k. popra
Zavoj št. 121 \$7.30 3 lbs. kave Santos 3 lbs. riža Carolina 3 lbs. sladkorja 3 kocke	Zavoj št. 155 \$21.80 10 lbs. sladkorja 10 lbs. riža 10 lbs. testenine 5 lbs. kave 5 lbs. bakalara	Zavoj št. 157 \$24.00 10 lbs. kave 10 lbs. riža 10 lbs. sladkorja 10 lbs. masti
Zavoj št. 137 \$12.90 4 kg kave Santos 1/2 kg riža Carolina	Zavoj št. 160 \$19.50 22 lbs. sladkorja 11 lbs. riža 6 lbs. kave 1 lb. čaja Ceylon 1/2 lb. popra	Zavoj št. 139 \$30.40 10 kg kave Santos 2 kg riža Carolina Zavoj št. 143 \$33.30 20 lbs. kave 20 lbs. riža 20 lbs. sladkorja

V zgornjih paketih ni nobene carine na kavo, kakao, čaj in olje ter garantiramo, da prejemniku ne bo treba plačati nobene carine.

100 lbs. najfinišne bele moke — do prejemnika \$13.25
37 lbs. (pločevinasta posoda) najfinišne svinke masti — do prejemnika \$18.70

Zgoraj navedene cene so za kanadske dolarje. Če vplačate v USA dolarjih, odštejte od cene 8%.

Zahtevajte moj najnovejši cenik za življenske potrebščine, kakor tudi za tehnične predmete: radio, T.V. aparate, hladilnike, dvokolesa, šivalne stroje "Singer", vse vrste motorjev za čolne itd.

CENTRAL HOMELAND AGENCY

Milan Mike Lendič
481 College St. — Toronto 4, Ont., Canada
Tel. WA. 1—6016

OPOMIN O VAŠEM ONTARIJSKEM BOLNIŠKEM ZAVAROVANJU

19-ti ROJSTNI DAN?

OSTANI ZAVAROVAN! Ko dosežete vaš 19. rojstni dan nimate več zavarovanja skupaj s starši. V tridesetih dneh se morate vpisati posebej, če hočete odbrzati zavarovanje. Prijavnice dobite v bolnicah, bankah in zavarovalnem uradu (Commission offices).

ZAMENJATO DELO?

OSTANI ZAVAROVAN! Ako izpremenite delo, ravnajte se po navodilih, ki so tiskana na vaši, listini vplačil ("Certificate of payment, form 104"), katero vam mora vaša skupina izstavit.

SE BOSTE POROČILO?

OSTANI ZAVAROVAN! Če se poročite, morate vplačati družinsko vplačilo, ki krije moža, ženo in vse od vas te odvisne. Povejte vaši skupini, ALI, če vplačujete direktno, sporočite zavarovalnici (Commission)

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 YONGE STREET, TORONTO 7, ONTARIO

Vedno imej pri roki tvojo bolniško zavarovalno izkaznico

konstruktivni razvoj mladine in analiziral vpliv družine na razvoj otrok ter je na podlagi socioloških in psiholoških študij nakazal činitele, ki vodijo v pozitivni ali v negativni razvoj. Predavanj so se poleg strokovnjakov udeležili tudi zastopniki številnih vzgojnih ustanov in mladinskih organizacij.

RAZMAH NAŠE MISLI IN AKCIJE

V Muenchenu je z avgustom zacel izhajati list "Slovenska svoboda", ki je svoje poslanstvo začrtal z uvodnikom pod naslovom "Resnica in pogum". V njem pravi med drugim:

"Slovenska svoboda" stopa s to prvo številko v javnost kot nosilka ideje neodvisne slovenske države in kot glasilo iskreno demokratičnih in naprednih struj v slovenskem narodu. Bila je potrebna. "Slovenska svoboda" želi postati zbirališče in idejno glasilo vseh poštenih, demokratičnih in domoljubnih Slovencev, ki so se odpovedali političnim mitom in oportunistu ter so odločeni prispevati po svojih močeh k temu, da bo tudi slovenski narod končno zaživel svobodno in neodvisno življenje.

Slovenski politični in informativni tisk v domovini je že ves čas od leta 1945 popolnoma podrejen totalitarni titovski diktaturi in ji monotono prepeva hvalnice ter uganja "osebni kult" diktatorja; le v revijah se tu pa tam zabliska kaka svobodnejša misel, zato pa so jih že več zatrli in nekaj mlajših piscev, ki so preveč verjeli v iskrenost režimskih fraz o svobodi in demokraciji, se je znašlo v ječi. V zamejstvu, med slovenskima manjšinama v Avstriji in Italiji, izhaja sicer lepo število listov, vendar kažejo po večini do jugoslovanskega režima, ki gnjavi slovenski narod, celo hujši oportunistem kot tisk v Sloveniji sami. O vzrokih tega pojava bomo še razpravljali. Ostali listi — razen redkih izjem — se omejujejo samo na ideološko kritiko komunizma, sprejemajo pa njegovo konkretno obliko v podobi jugoslovanske države, čeprav je dejansko samo realizacija titovskih partijskih konceptov, kot zatrjujejo sami teoretiki beograjskega režima, in je enako oddaljena od resničnega socializma in od resnične demokracije.

"Slovenska svoboda" hoče prekiniti ta koncert oportunitizma, hinavščine, strahu in idejne senilnosti kot nov, mlad, iskren klic v pozdrav svobodi in pogumu. Pri tem ne bo poudarjala problema generacij, kajti na žalost opazamo, da je med fiziološko mladimi morda ravno toliko idejnih starcev kot med starimi. Prav tako se oklepajo plota političnih mitov in se boje svobode in bodočnosti. "Slovenska svoboda" hoče biti glas idejno in duševno mladih, glas ljudi, ki imajo ideje in jih hočejo tudi uresničiti, ker se ne zadovoljujejo z abstrakcijami na gladini idej, ampak hočejo konkretno zaživeti v svobodni ...

Zato bo glavno vodilo "Slovenske svobode" v tem, da piše vedno resnico, pa naj bo komu še tako neprijetna. In prepričani smo, da bo ta glas resnice postal s časom vedno močnejši."

Prva številka še enega glasila slovenske državne ideje, katerega izid bratovsko pozdravljamo, je prinesla razgovor z zastopnikom Akcijskega odbora za neodvisno slovensko državo v Evropi, kateremu so bila zastavljena naslednja vprašanja:

Ideja in organizacija.

"Kaj hoče konkretno doseči Akcijski odbor za neodvisno Slovenijo?"

"Organizirati in razviti čim širšo in čim močnejšo akcijo med Slovenci samimi in v tuji javnosti za osvoboditev slovenskega naroda izpod sedanjega totalitarne titovske vladavine in za ustanovitev demokratične neodvisne Slovenije."

"Kako je organizirano gibanje za neodvisno Slovenijo?"

"Tega iz konspirativnih razlogov ne morem razkrivati. Lahko le rečem, da gibanje nima togih organizacijskih oblik, ampak da skuša prodreti v širino in predvsem s pogumnim, inteligentnim in poštenim nastopom prežeti slovensko javnost z idejo neodvisne Slovenije. Ne zanemarjamo pa tudi ne organizacijskih oblik."

Tezišče — Slovenija

"Kje ima gibanje svoje tezišče?"
"Jasno je, da mora imeti akcijsko gibanje za osvojitve Slovenije izpod jarma titovske. Jugoslavije in za neodvisno slovensko državo svoje tezišče v Sloveniji sami. Zato je naša akcija usmerjena predvsem v domovino. Izseljene in begunske kolonije zunaj in naše narodne manjšine v

Za svobodo se je treba bit

"S kakšnimi sredstvi bo skušalo osvobodilno gibanje ostvariti neodvisno Slovenijo?"

"Z demokratičnimi, ker je naše gibanje demokratično. Zgodovina pa uči, da je za zrušenje nasilniških režimov vedno potrebno uporabiti tudi orožje. Tudi demokracije imajo pravico do orožja v boju proti nasilju."

"Torej ne obsojate uporabe orožja?"

"Obsojamo uporabo orožja proti demokratičnim režimom, ki dopuščajo demokratične oblike opozicije. Kjer pa se totalitarni režimi poslužujejo terorja, da uničijo opozicijo, in demokracija opozicija sploh ni možna, sta oborožena akcija in sabotaža akta samoobrambe in sta zato moralno upravičena, ker se je pač treba zlu upreti. Nemoralno je služiti zlu in ga s tem krepiti v škodo drugih."

"Torej ste prepričani, da Slovincem neodvisnost in svoboda ne bosta poklonjeni?"

"Prepričan sem o tem. Zato pa bodo ti dve vrednoti potem bolj cenili. Zaslužijo pa ju vsaj toliko kot razna plemena v Afriki in Aziji. Seveda pa so še Slovenci, ki so se že tako privadili sužnosti, da se svobode bojijo. Tudi to ni nov pojav."

O koncu sužnosti in Jugoslavije

"Kdaj mislite, da bo konec titovskega režima?"

"Ko bo pritisk nerešenih problemov, ki jih režim ignorira in se dela, kot da jih ni, zlomil jez iz birokracije, oportunitizma, hinavščine in strahu pred "notranjo upravo". Ta pritisk je vedno hujši in postaja nevaren za režim. Najakutnejše, od vseh vprašanj, pred katerimi vstika titovski režim glavo v pesek, pa je narodnostno vprašanje v Jugoslaviji. Velikanska laž je, da ga je ta režim rešil. S terorjem in ideološkim nasiljem je le preprečil narodom v Jugoslaviji vsak nacionalni vzgib."

Zunanjepolitični program svobodne Slovenije

"Kaj menite o bodočnosti malih držav, kot je Slovenija?"

"Na svetu bo kmalu na desetine manjših in šibkejših držav, kot je Slovenija. Sicer pa naj vam odgovorim z besedami iz govora, ki ga je imel pokojni predsednik Kennedy v domovini svojih prednikov, na Irskem: "... Govorim, da bi druge male nacije spomnil, da tudi one morejo in morajo pomagati vzpostaviti svetovni mir... Mir ohranjajočji ustroj Združenih narodov ne more delovati brez pomoči majhnih nacij — nacij, katerih sile nikogar ne ogražajo in ki lahko zaradi tega pomagajo ustvarjati svet, v katerem ne bo noben narod ogrožen." "

"Bo slovenska država nevtrajna ali se bo pridružila Zahodu?"

"Slovenski narod je bil ves čas svoje zgodovine tesno povezan z Zahodom in v Zahodu vidi jamstvo za svojo svobodo. Zato ni razloga, da bi se prav v svobodi in neodvisnosti oddeljeval od njega. Po naših namenih naj bi pristopila slovenska država k Severnoatlantski zvezi in k Skupnemu evropskemu trgu. To nam narekuje varnostni, politični in gospodarski razlogi, in to tembolj, ker kaže Sovjetska zveza ves čas mrzel odnos do ideje neodvisne Slovenije. Vendar pa je jasno, da bosta odločila o zunanji politiki slovenske države slovenski parlament in vlada."

Bodoča slovenska notranja politika

"Kakšna naj bi bila notranja ureditev Slovenije?"

"V političnem pogledu pluralistična in čimbolj svobodna. Slovinci, ki nismo bili še nikdar resnično svobodni, boramo s politimi pljuči zadihati svobodo. V gospodarskem pogledu mora biti Slovenija socialna država. Najti moramo pravo, ravnovesje med načrtovanim in tržnim gospodarstvom, med javno in zasebno pobudo. Mislim, da bo lahko Slovenija v tem oziru kamlu za vzgled drugim, tudi mnogo večjim državam in da bi lahko spričo znane prirodnosti, sposobnosti in vestnosti naših ljudi že v nekaj desetletjih pustila za seboj tudi večino zelo razvitih zahodnih držav. Naš cilj je napraviti iz Slovenije vzgledno svobodno, pravično in

Canada Savings Bonds

1964

PREPROST NAČIN NABAVE

Vi si lahko kupite Canada Savings Bonds za gotovino ali na mesečna odplačila. Kupite jih na delu po načinu Payroll Savings Plan-a — ali od bank, pooblaščenih prodajalcev vrednostnih papirjev, prodajalcev delnic, trustov in posojilnic. Dobite jih lahko v vrednosti od \$50.-, \$100.-, \$500.-, \$1.000.- in \$5.000.- do omejene višine \$10.000.- na osebo.

PREPROST NAČIN VNOVČENJA

Vi lahko prodate Canada Savings Bonds vsak čas, za nominalno vrednost, vključno vse odstotke dobička. Če rabite denar, samo izpolnite tozadevni prostor na Bondu, in vse predložite banki. Dobili boste raš denar takoj.

DOBRI ZA HRANJENJE

Dobiček na vaše Canada Savings Bonds dobite vsako leto prvega novembra — 4½% za prvi dve leti; 5% za naslednjih 5 let in 5½% za vse 3 zadnja leta — kar da povprečni dobiček 5% za vsako leto, če jih držite do dozoritve na koncu 10 let.

Vsakdo ima kaj, zakar se izplača štediti.

DVOJE POMEMBNIH PRIREDITEV V CHICAGU

(nadaljevanje z druge strani.)
je povedlo vazaj v lepe stare čase s starimi slovenskimi melodijami. Izvajalci zasluzijo priznanje. Nastopili so tudi plesalci srbske plesne skupine. Kdo bo letošnji nagrajenec za zaslug na slovenskem kulturnem in narodnem ustvarjanju, je bilo ugibanje. Po osebnostih, ki so bile izbrane na to mesto zadnja leta, je bilo pričakovati,

gospodarsko razvito državo, ki pa bo vedno pripravljena pomagati manj srečnim narodom."

Izid še enega programskega in bojnega glasila gibanja za samostojno slovensko državo je zgodovinski dogodek, ki govori, da preha delo za slovensko osvoboditev in slovensko neodvisnost v novo, odločilno obdobje. Sleherni Slovinci, vredni tega imena, morajo biti tega razvoja veseli in naj, v njem vzpodbudo za to, da bodo tudi on po svojih močeh in možnostih prispeval za veliki cilj.

da bo to mesto dobila zaslužna in neumorna kulturna in narodna delavska gospa Gizela Hozian. Nismo se motili. Tisti, ki so o tem odločevanju odločili, so prav odločili. Če kdo, je prav gospa Gizela Hozian to odlikovanje zaslužila. Le berite njejeve Ljopise v "Amerikanskem Slovincu", zasledujte njeno delo pri SKSJ, ali pa če pomislimo, koliko pomeni njena zbirka narodnih pesmi, ki jih je sama založila. Odlična javna delavka, do brega srca, navdušena za vse, kar je dobro. Pred kratkim ji botrovala praporu Zveze Slovanškega Orla in Kat. Sokola. Naše čestitka, Mrs. Gizela Hozian Da o! le našla mnogo posnemovalki!

Ob tej priliki je gospo Gizelo Hozian čakalo še drugo presenečenje. V imenu "Českoslovaškega Orla" ji je g. ing. Vl. Richter zročil z lepim nagovorom diplomata častnega članstva Českoslovaškega Orla v eksilu.

Kmalu po 9. uri je prispel v Ilvorano guvernator države Illinois. Sprejel ga je posebni odbor in

mu izrekel dobrodošlico. Guvernator je podelil nagrado kraljici petic. To čast je doletela gospo angelico Jeras iz Lionsa. Guvernator se je zadržal v slovenski družbi izredno dolgo in je bil ves navdušen nad slovensko domačinstvo s katero je bil sprejet. Moramo reči: Letošnji 14. Slovenski dan je zopet prav po mnenju dan v kroniki Slovensko-Ameriškega Radijskega kluba. Naše čestitke odboru predvsem pa dr. Ludviku in Corinne Leskovar.

M.G.

Dvojna igra med Sovjeti in Kitajci

Kljub nadaljevanju javnih napadov med obema skupinama komunistov, ki se potegujeta za vodilno vlogo v svetovnem komunističnem in politični opazovalci ugotovili značilne spremembe v junih medsebojnih odnosih, ki se lahko kaj kmalu spremenijo. Sprejel ga je posebni odbor in

"ločeno marširati, skupaj udariti" taktiko, marveč tudi v večje in bolj javno sodelovanje med njima. Takih sprememb v taktičnih odnosov je bilo med komunističnimi voditelji že več (npr. v razmerju Moskve do Beograda). Politični opazovalci so menili, da se bo to verjetno primerilo, ko bo Kitajcem uspelo proizvesti učinkovito atomsko bombo. Splošno so pričakovali, da se bo to primerilo že ob nedavni 15. letnici. Čeprav se ni, nihče ne dvomi, da so Kitajci blizu svojega cilja. Nekaj takih sprememb v medsebojnih odnosov: K lanskim obletnici komunističnega prevzema oblasti na Kitajskem so poslali Sovjeti samo nekaj športnikov in šahistov, letos je vodil sovjetsko delegacijo Viktor Grišin, nadomestni član predsedstva SSSR. Na letališču pa ga je pričakal maršal Chu Teh, eden izmed vodilne četvorke na Kitajskem.